

ერთად შევქმნათ

კულტურის
პოლიტიკა
2025

საქართველოს კულტურის სტრატეგია „კულტურა 2025“

საქართველოს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების გზამკვლევი

Georgian Cultural Strategy “Culture 2025”

Roadmap for the Georgian Culture Strategy Process

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

მისამართი: საქართველო, თბილისი, 0105, სანაპიროს ქ. 4

TEL: +995322987430
WEB: www.culturepolicy.ge

FB: facebook.com/CulturePolicy2025
E-MAIL: culturepolicy2025@gmail.com

საქართველოს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების გზამკვლევი

საქართველოს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების გზამკვლევი არის ქვეყნის მასშტაბით კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესის განმსაზღვრელი სამუშაო დოკუმენტი, რომელსაც წარმართავს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო. კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესში ჩართული არიან კულტურის სფეროს წარმომადგენლები, დანერგებულები და ორგანიზაციები, ხელისუფლების რეგიონული და ადგილობრივი ორგანოები და სხვა დაინტერესებული მხარეები. გზამკვლევაში გათვალისწინებულია ევროკომისიის აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული შეხვედრების შედეგად მიღებული რჩევები და კულტურის სფეროს სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენლების რეკომენდაციები. აღნიშნული გზამკვლევი შემუშავდა საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსათვის ევროკომისიის აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურის პროგრამის ტექნიკური მხარდაჭერის ფარგლებში.

1. დოკუმენტის ტიპი

კულტურის სტრატეგიაზე მუშაობის პროცესში შემუშავდება ორი დოკუმენტი :

1. კულტურის გრძელვადიანი სტრატეგია 2025 წლამდე.
2. კულტურის სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმა 2016-2017 წლებისათვის.

კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს ხელმძღვანელობს და კოორდინაციას უწევს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო. მასში მონაწილეობას მიიღებს ყველა დაინტერესებული მხარე, რაც უზრუნველყოფს გამჭვირვალე და ინკლუზიურ სამუშაო პროცესს.

- სამუშაო პროცესის შედეგად მიღებულ ორივე დოკუმენტს (კულტურის გრძელვადიან სტრატეგიას 2025 წლამდე და 2016-17 წლების სამოქმედო გეგმას) ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.
- რეგიონული და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებს გადამწყვეტი და საპასუხისმგებლო როლი ეკისრებათ კულტურის სხვადასხვა დარგის განვითარების საქმეში. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია, რომ კულტურის სტრატეგია და კულტურის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა მოიცავდეს საკითხებს, როგორც ადგილობრივ, ასევე რეგიონულ და ცენტრალურ დონეზე. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია, რომ სტრატეგიის შემუშავების პროცესში თავიდანვე აქტიურად მონაწილეობდნენ რეგიონების წარმომადგენლები.
- დოკუმენტის აქტუალობის შენარჩუნების მიზნით, ყველა დაინტერესებული მხარის ჩართულობით, მისი რეგულარული მონიტორინგი და განახლება მოხდება. წელიწადში ერთხელ გადაიხედება სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებები, ხოლო გრძელვადიანი სტრატეგიით გათვალისწინებული მიზნებისა და ამოცანების გადახედვა მოხდება ყოველ 2-3 წელიწადში.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო ყოველწლიური ანგარიშით საქართველოს მთავრობის წინაშე წარსდგება.

2. პროცესი და ვადები

ცხრილში მითითებული ღონისძიებები და ვადები შესაძლოა, განახლდეს და შეიცვალოს სტრატეგიის შემუშავების პროცესში.

ღონისძიება	თარიღი	კომენტარი
საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში კულტურის პოლიტიკის სამმართველოს ჩამოყალიბება	2015 წლის იანვარი	კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში შეიქმნება კულტურის პოლიტიკის სამმართველო, რომელიც კოორდინაციას გაუწევს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს.
კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფის წევრების ღია წესით შერჩევა	2015 წლის იანვარი - თებერვალი	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფის წევრებს კულტურის სფეროს წარმომადგენლებისაგან ღია წესით შეარჩევს.
საერთაშორისო კონფერენცია	2015 წლის 30 იანვარი	კონფერენცია დასაბამს აძლევს საქართველოს კულტურის პოლიტიკის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს და მიზნად ისახავს ყველა დაინტერესებული პირისათვის გზამკვლევისა და კულტურის პოლიტიკის შემუშავების საუკეთესო მაგალითებისა და გამოცდილების გაზიარებას.
ქვე-სექტორული და რეგიონული სამუშაო შეხვედრები	2015 წლის თებერვალი-აპრილი	ყველა სექტორსა და რეგიონში მოწყობილ ერთდღიან სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობას მიიღებენ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, ადგილობრივი ხელისუფლებისა და კულტურის სფეროს წარმომადგენლები. სამუშაო შეხვედრებში ჩართული იქნებიან სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლები (სულ 20-30 მონაწილე) სამუშაო შეხვედრის თემები იქნება: <ol style="list-style-type: none"> 1. კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორის ხედვა საქართველოში; 2. კულტურის სექტორისა და ქვე-სექტორების ძირითადი პრობლემები, მათი გამომწვევი მიზეზები და შედეგები; 3. პრობლემების მოგვარებისა და გადაჭრის გზები.

<p>კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფი კულტურის პოლიტიკის მკვლევართან ერთად შეაგროვებს დამატებით მონაცემებს და სტატისტიკას კულტურის პოლიტიკის მდგომარეობისა და პრობლემების გადაჭრის შესაძლო გზებზე.</p>	<p>2015 თებერვალი - აპრილი</p>	<p>უმაღლესი სასწავლებლებიდან მონვეული ექსპერტები და სამეცნიერო წრეების წარმომადგენლები შეაგროვებენ დამატებით მონაცემებს. სხვადასხვა სექტორში მოღვაწე ექსპერტებისა და სპეციალისტების აზრის გამოსაკითხად შესაძლოა გამოყენებულ იქნას კითხვარები.</p>
<p>კულტურის პოლიტიკის სამმართველო, კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფთან ერთად, შეიმუშავებს კულტურის სტრატეგიის პირველ სამუშაო ვერსიას</p>	<p>2015 წლის აპრილი-მაისი</p>	<p>სამუშაო შეხვედრების შედეგებზე, შეგროვებულ დოკუმენტაციაზე და საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით, სამინისტროს კულტურის პოლიტიკის სამმართველო და კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფი ერთად შეიმუშავებენ კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის პირველ ვერსიას.</p>
<p>პირველადი კონსულტაციები საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და სხვა სამთავრობო უწყებებს შორის</p>	<p>მაისი-ივნისი 2015</p>	<p>საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის პირველი სამუშაო ვერსიის შემუშავების შემდეგ კონსულტაციებს გამართავს სხვადასხვა სამთავრობო უწყებებთან.</p>
<p>საჯარო კონსულტაციები</p>	<p>2015 წლის ივნისი - აგვისტო</p>	<p>გამოქვეყნდება კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის პირველი სამუშაო ვერსია. ყველა დაინტერესებულ მხარეს მიეცემა საშუალება აზრი გამოთქვას აღნიშნულ სამუშაო დოკუმენტთან მიმართებაში. დოკუმენტი იქნება საჯარო და ხელმისაწვდომი შემდეგ ვებ-გვერდზე www.culturepolicy.ge. საჭიროების შემთხვევაში დამატებით მოეწეობა თემატური შეხვედრები.</p>
<p>კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის მეორე ვერსიის შემუშავება</p>	<p>2015 წლის აგვისტო-ოქტომბერი</p>	<p>კულტურის პოლიტიკის სამმართველო, კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფთან ერთად, განიხილავს შეგროვებულ ინფორმაციას, შენიშვნებსა და რეკომენდაციებს, რომელთა გათვალისწინება მოხდება დოკუმენტის მეორე ვერსიაში.</p>

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და სხვა სამთავრობო უწყებებს შორის გაიმართება კონსულტაციების მეორე რაუნდი, რომლის შემდეგ საჯარო განხილვისათვის დოკუმენტის მეორე ვერსია გამოქვეყნდება	ოქტომბერი - ნოემბერი 2015	კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის საბოლოო ვერსიის შემუშავება, მთავარი პრიორიტეტებისა და ძირითადი ღონისძიებების განსაზღვრა.
კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის დამტკიცება	2015 წლის დეკემბერი	საქართველოს მთავრობა კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტს ამტკიცებს.
კულტურის პოლიტიკის სამმართველო და კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფი, სხვადასხვა სამთავრობო უწყებებთან ერთად, შეიმუშავენ კულტურის სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმას.	2015 წლის დეკემბერი - 2016 წლის იანვარი	კულტურის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა აღწერს 1-2 წლის განმავლობაში სხვადასხვა სახელმწიფო უწყების მიერ გასატარებელ კონკრეტულ ღონისძიებებს კულტურის სტრატეგიის შესაბამისად. სამოქმედო გეგმის შემუშავებასა და განხორციელებას კოორდინაციას უწევს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო.
სამოქმედო გეგმის საჯარო განხილვა და კონსულტაციები	2016 წლის იანვარი - თებერვალი	სამოქმედო გეგმის განხილვაში სხვადასხვა სექტორების წარმომადგენლების ჩართულობის უზრუნველსაყოფად მოეწყობა საჯარო კონსულტაციები და ქვე-სექტორული შეხვედრები.
სამოქმედო გეგმის დამტკიცება	2016 წლის თებერვალი	საქართველოს მთავრობა ამტკიცებს სამოქმედო გეგმის დოკუმენტს

პროცესის გამჭვირვალობისა და კულტურის სფეროში მოღვაწე პროფესიონალების მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად შემუშავდება შესაბამისი საკომუნიკაციო სტრატეგია: ვებ-გვერდზე www.culturepolicy.ge და სოციალურ ქსელში რეგულარულად განთავსდება განახლებული ინფორმაცია მიმდინარე პროცესის, სამუშაო დოკუმენტებისა და ძირითადი პარტნიორების შესახებ. აღნიშნული სფეროსების მეშვეობით, ყველა დაინტერესებულ პირს საშუალება ექნება, მსოფლიოს ნებისმიერი წერტილიდან, გამოავიწყოს მისი შენიშვნები, რეკომენდაციები, მოსაზრებები და სხვა.

3. ფუნქციონირება

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

- ხელმძღვანელობს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს;
- უზრუნველყოფს სხვა სამინისტროების პროცესში მონაწილეობას და საქართველოს მთავრობას რეგულარულად აწვდის ინფორმაციას;
- პროცესის შესახებ ინფორმაციას აწვდის საზოგადოებას;
- უზრუნველყოფს პროცესში კულტურის სფეროს სხვადასხვა დანერგულებების აქტიურ მონაწილეობას;
- შეიმუშავებს დოკუმენტს, უზრუნველყოფს მის განხორციელებასა და მონიტორინგს, ამზადებს ანგარიშებს.
- პირველ ეტაპზე, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მხრიდან, პროცესს კოორდინაციას უწევს მინისტრის მოადგილე, რომელიც ამავდროულად, ძირითადი საკონტაქტო პირს წარმოადგენს; პასუხისმგებელია კულტურის პოლიტიკასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და უზრუნველყოფს სამინისტროს შესაბამისი სამსახურების ჩართულობას;
- მეორე ეტაპზე, კულტურის პოლიტიკის სამმართველოს ჩამოყალიბების შემდეგ, კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს კოორდინაციას კულტურის პოლიტიკის სამმართველო გაუწევს.

კულტურის პოლიტიკის სამმართველო

- პასუხისმგებელია კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესში მეთოდოლოგიური გზამკვლევების შემუშავებაზე, მონაცემებისა და სხვადასხვა სექტორებიდან მიღებული ინფორმაციის გაანალიზებაზე;
- შემდგომში საჯარო განხილვის მიზნით, კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფთან ერთად, შეიმუშავებს საქართველოს კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტს;
- კულტურის პოლიტიკის სამმართველოს უფროსი კოორდინაციას უწევს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესს; წარმართავს კულტურის პოლიტიკის სამუშაო ჯგუფის საქმიანობას; მონაწილეობს ქვე-სექტორულ და რეგიონულ სამუშაო შეხვედრებში.

უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფი

- კულტურის სტრატეგიის განხორციელების პროცესში სხვადასხვა სამინისტროებისა და სახელმწიფო უწყებების ჩართვის მიზნით შეიქმნება უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფი. აღნიშნული ჯგუფის უმთავრეს მიზანს, სხვადასხვა სფეროებში კულტურის როლის მნიშვნელობის გააზრება და წარმოჩენა წარმოადგენს. უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფი რეგულარულად მოახდენს კულტურის სფეროში სხვადასხვა სამინისტროების საქმიანობის კოორდინაციას.

კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფი

- კულტურის სტრატეგიის შესამუშავებლად ჯგუფი შეაგროვებს კულტურის პოლიტიკის/სტრატეგიის კვლევებს და სხვა საჭირო მონაცემებს (ანალიზი, სტატისტიკა და სხვა);
- დახმარებას გაუწევს კულტურის პოლიტიკის სამმართველოს მოძიებული ინფორმაციის მეთოდოლოგიურ დამუშავებაში;

- კულტურის პოლიტიკის სამმართველოსთან ერთად შეიმუშავებს კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის სამუშაო ვერსიებს, რომელთა განხილვა მოხდება საჯაროდ.

საერთაშორისო კონსულტანტი

- კონსულტაციებს უწევს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და კულტურის სფეროს წარმომადგენლებს სტრატეგიული დოკუმენტის შეიმუშავების დაგეგმვასა და მისი სტრუქტურის გამართვაში;
- ევროკავშირის წევრი ქვეყნების გამოცდილებაზე დაყრდნობით სამინისტროს გაუზიარებს კულტურის პოლიტიკის შეიმუშავების წარმატებულ მაგალითებს;
- ხელს შეუწყობს სამინისტროსა და დაინტერესებულ მხარეებს შორის თანამშრომლობას, დაეხმარება დისკუსიებისა და სამუშაო შეხვედრების ორგანიზებაში;
- შეასრულებს ყველა იმ ამოცანას, რომელსაც საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო და კულტურის სტრატეგიის საკოორდინაციო ჯგუფი გზამკვლევის წარმატებულად განხორციელებისათვის ჩათვლის საჭიროდ.

4. კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის სტრუქტურა

4.1. დოკუმენტის მიზნები

კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის შეიმუშავების ძირითადი მიზნებია:

- კულტურის როლის წარმოჩენა საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში და მისთვის ღირსეული ადგილის განსაზღვრა სხვა სამინისტროების საქმიანობაში;
- ცენტრალურ, რეგიონულ და ადგილობრივ დონეებზე კულტურის მნიშვნელობაზე შეთანხმების მიღწევა;
- საქართველოში კულტურის სფეროს გრძელვადიანი ხედვის განსაზღვრა, რომელიც წარმოაჩენს კულტურის პოტენციალს ეკონომიკის, ეროვნული იდენტობისა და სოციალური ერთობის განმტკიცებაში;
- კულტურის პოლიტიკის გატარებისას, კულტურის მართვის სწორად ჩამოყალიბებული წესებისა და პრინციპების გათვალისწინებით, ინკლუზიური და გამჭვირვალე გადაწყვეტილებების მიღება;
- კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორების შესაძლებლობების გამოვლენის მიზნით, პრიორიტეტებისა და გასატარებელი ღონისძიებების იდენტიფიცირება, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს ერთიანი და თანმიმდევრული საზოგადოების ჩამოყალიბებას.

4.2. ძირითადი სტრუქტურა

კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტის ძირითადი სტრუქტურა, სხვა ასპექტებთან ერთად, მოიცავს შემდეგ პუნქტებს:

დოკუმენტის სტრატეგიული ნაწილი

- კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორების განვითარების გრძელვადიანი (2025 წლამდე) ხედვა საქართველოში;

- სიტუაციური ანალიზი: ძირითადი პრობლემები (მიზეზები და არა სიმპტომები, მათი შედეგები) და ძლიერი მხარეები (განვითარებისათვის ხელშემწყობი გარემოებები);
- კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორების მიზნები და ამოცანები (ზოგადი გზამკვლევები, პრინციპები და შეფასების კრიტერიუმები, 2025 წლამდე)

დოკუმენტის სამოქმედო გეგმა

- მოკლე და საშუალოვადიანი პრიორიტეტები (2-4 წლის მანძილზე)
- ძირითადი ღონისძიებები, პასუხისმგებელი დაწესებულებები, განხორციელების ვადები და ბიუჯეტი (1-2 წლის მანძილზე).

4.3. კულტურისა და შემოქმედებითი სფეროები

ევროკავშირის განმარტებით, კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორები მოიცავს ყველა იმ მიმართულებას, რომელთა საქმიანობაც ეფუძნება კულტურულ ღირებულებებს და სახელოვნებო თუ შემოქმედებით თვითგამოხატვას, მიუხედავად განხორციელების კომერციული თუ არაკომერციული მიზნებისა და იურიდიული სტატუსისა. ეს საქმიანობა მოიცავს ისეთ კულტურულ ფასეულობათა და მომსახურებათა შემუშავებას, წარმოებას, გავრცელებასა და შენარჩუნებას, რომელიც გამოხატულია კულტურული, სახელოვნებო და შემოქმედებითი ფორმებით და დაკავშირებულია ისეთ ფუნქციებთან, როგორცაა განათლება, მენეჯმენტი და სხვა.

კულტურისა და შემოქმედებითი სფეროები მოიცავს შემდეგ დარგებს:

- არქიტექტურა
- არქივები და ბიბლიოთეკები
- ხალხური რენვა
- აუდიოვიზუალური ხელოვნება (კინო, ვიდეო თამაშები და მულტიმედია)
- ტელე და რადიომაუწყებლობა
- კულტურული მემკვიდრეობა
- დიზაინი
- ლიტერატურა და საგამომცემლო საქმე
- მუსიკა
- საშემსრულებლო ხელოვნება (თეატრი, ქორეოგრაფია, ცირკი)
- სახვითი ხელოვნება

4.4. ძირითადი სფეროები

- შემოქმედება, წარმოება, გავრცელება, დაცვა/შენარჩუნება;
- ინფრასტრუქტურა;
- კულტურის დაწესებულებები და არასამთავრობო სექტორი;
- ანაზღაურება და სოციალური გარანტიები;
- კულტურის დაფინანსების მექანიზმები;

- საკანონმდებლო ჩარჩო (როგორც კულტურის სფეროში, ასევე ზოგადი საკანონმდებლო ბაზა და რეგულაციები);
- ურთიერთკავშირები ცენტრალურ, რეგიონულ, ადგილობრივ და კერძო სტრუქტურებს შორის.

კულტურის ძირითადი საკითხების გარდა, კულტურის სტრატეგიის დოკუმენტი მოიცავს ისეთ თემებს როგორცაა:

1. კულტურისა და კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნება;
2. სოციალურად დაუცველი და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ჯგუფებისა და მაღალმთიანი რეგიონები მაცხოვრებლების კულტურაში ჩართულობა და თანაბარი წვდომა;
3. განათლება კულტურის სფეროში (კულტურის ხელმისაწვდომობა ბავშვებისათვის და სახელოვნებო უმაღლესი განათლება);
4. კულტურა და შემოქმედებითი ინდუსტრიები (კულტურული რუკების შედგენა, ცნობიერების ამაღლება, კულტურა და მენარმეობა, ინოვაცია და ტექნოლოგია, ე.წ. „კრეატიული ინკუბატორები“, ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება);
5. ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა და ბრძოლა საავტორო უფლებების დარღვევის წინააღმდეგ;
6. დაფინანსების წყაროებზე წვდომა და მათი მრავალფეროვნება (კერძო, ევროპული, საერთაშორისო დაფინანსება, საკრედიტო სქემები, ვაუჩერები, ინვესტორები, გადასახადები და ა.შ.);
7. კულტურის გავრცელება სხვადასხვა დარგობრივ სფეროებში (კულტურა და მდგრადი განვითარება, განათლება, რეგიონული განვითარება და ტურიზმი, ეკონომიკა და ინოვაცია, ქვეყნის ბრენდინგი, სოციალური ინოვაცია და ა. შ.);
8. კულტურა და ურბანული განვითარება, საცხოვრებელი გარემოს გაუმჯობესება;
9. ციფრული კულტურა (კულტურული მემკვიდრეობის დიגיტალიზაცია, ახალი ტექნოლოგიები კულტურაში);
10. კულტურისა და შემოქმედების ექსპორტი, კულტურული დიპლომატია;
11. კულტურის სფეროს კარგი მმართველობა (გამჭვირვალობა, კანონის უზენაესობა, ჩართულობა, ანგარიშვალდებულება, პლურალიზმი, თანასწორობა, სამართლიანობა და ა.შ.).

Roadmap for the Georgian Culture Strategy Process

This Roadmap is a working paper with recommendations for the organisation and the implementation of a countrywide process for the elaboration of a Georgian Culture Strategy under the guidance of the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia and with the participation of relevant culture actors and their organisations as well as other national and local authorities. These recommendations are the result of consultations undertaken by a Senior Expert assigned to the task by the European Commission under the Eastern Partnership Culture Programme with the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia, with cultural institutions and organizations, as well as with other stakeholders; insofar, these recommendations also take note of the Terms of Reference for the Technical Assistance supplied to the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia by the European Commission under the Eastern Partnership Culture Programme for this strategy elaboration process.

1. Type of document

Two documents will be prepared in the frames of the process:

1. Long-term Strategy for Culture 2025
2. First short-term Action Plan 2016/2017 for the implementation of the Strategy for Culture 2025

The Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia has a leading role in coordinating the strategy elaboration process into which it will involve all interested stakeholders, therefore enabling a transparent and inclusive process.

- The Government of Georgia is expected to adopt both documents: the long-term Strategy for Culture 2025 and the first Action Plan 2016/2017 of the Strategy for Culture 2025.
- Regional and local authorities play a crucial role in cultural development. They have responsibility in many cultural areas (e.g. libraries, museums). Therefore it is important that the Cultural Strategy addresses not only national issues, but also regional and local issues. It is important to involve local and regional levels into the strategy formulation process from the very beginning.
- To avoid creating a document that will soon be out-dated, the document will undergo regular monitoring and up-dating processes involving again the relevant stakeholder groups. The short-term activities will be updated once a year with a renewed action plan, long-term aims and objectives will be updated every 2-3 years. The Ministry will report annually to the Government.

2. Process and indicative timeframe

The following timeframe is indicative and will be regularly updated according to the needs and time assessment during the strategy formulation process.

Activity	Timeframe	Comments
Formation of the Culture Policy Unit (CPU, under the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia).	January 2015	The Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia will establish a Culture Policy Unit (CPU). The Unit will be the coordinating body on the strategy elaboration process on behalf of the Ministry.
Open call for expression of interest to participate in the Strategy Coordination Group (SCG). Selection of members of the SCG.	January – February 2015	The members of the Strategy Coordination Group (SCG) will be selected by the Ministry from civil society culture actors based on an open call for expression of interest. The details and conditions of the SCG will be elaborated in a separate document.
Kick-off event	30 January 2015	Event/conference to launch the elaboration process, to present the roadmap to key stakeholders and to share good experiences of Culture Policy formulation and implementation practices.
Organizing sub-sectorial seminars (ca. 10 seminars) and 2-3 regional seminars.	February – April 2015	Conducting one-day strategy seminars in each sub-sector and also in regions. Participants from the Ministry, regional and local authorities, public institutions and non-governmental sector (20-30 participants per seminar). Each seminar provides input on: <ul style="list-style-type: none"> 1. Vision for culture and creativity in Georgia; 2. List of core-problems in culture sector in general and particularly in the sub-sectors, identified by differentiating between effects and their causes, as only addressing causes leads to improvements; 3. Key solutions for the core-problems.

SCG together with additional cultural policy researchers will collect additional data and statistics and expert opinions on the state of cultural policy and possible solutions.	February - April 2015	Experts from universities and cultural policy research organisations are involved in gathering additional data and background information for the strategy. Questionnaires can be used to collect expert opinions from wide range of specialists from different sectors.
SCG together with the CPU compiles the first draft of the strategy.	April - May 2015	Based on the results of the strategy seminars, existing documents, international experience, SCG together with the CPU will draft the first version of the strategy.
First consultation round within the Ministry of Culture and Monuments Protection of Georgia and other government agencies.	May - June 2015	The Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia will work through the first draft and set priorities. The Ministry will hold consultations with different government agencies.
Public consultations round on the draft strategy.	June - August 2015	The draft will be published; all those that took part in the strategy seminars are especially instrumental in giving feedback to the draft document; feedback will be also asked from all other key stakeholders. In addition to targeted requested feedback, the draft will be published on the webpage www.culturepolicy.ge and will be open for public comments. If necessary, thematic roundtables will be organized.
Elaboration of second draft of strategy document.	August -October 2015	SCG together with the CPU will process the feedback and make necessary changes; the result will be the second draft of the strategy.
Second consultation round within the Ministry of Culture and other government agencies, publishing the second draft for public comments.	October - November 2015	Finalization of the strategy, setting of key priorities and activities.
Adoption of the strategy document	December 2015	The Government of Georgia will adopt the strategy document.

CPU together with the SCG and with representatives of all the relevant ministries will finalise the short-term Action Plan for the implementation of the cultural strategy.	December 2015 -January 2016	While the Strategy is a medium to long-term document, the Action Plan is a 1-2 year specific document outlining concrete actions by all the ministries and government agencies to implement the Cultural Strategy. Its elaboration is coordinated by the Ministry of Culture and includes the other related ministries and their activities.
Public consultation round on the Action Plan	January-February 2016	The sector representatives will be involved in this phase by public consultations and/or subsector roundtables and sub-sectorial meetings on the Action Plan.
Adoption of the Action Plan	February 2016	The Government of Georgia will adopt the Action Plan

To guarantee the transparency of the process and inclusion of key stakeholders, the strategy formulation process will have a dedicated communication strategy together with a webpage www.culturepolicy.ge and Facebook page. It should contain up-to-date information on the overall process, working documents, key partners and possibility to send online contributions during the public consultation process.

3. Division of roles

- Ministry of Culture
 - Leading the cultural strategy/policy elaboration process
 - Involving other ministries in the process, keeping the government updated regarding the process.
 - Communicating the process to the public
 - Mobilizing the active participation of public cultural institutions
 - Adopting the document, implementation and reporting
 - Coordinator in a first phase on behalf of the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia is the Deputy Minister: being the key contact person, responsible for the internal process in the Ministry, being a spokes-person towards the general public and mobilizing the support of the Ministry's staff.
 - In the subsequent phase, once the Cultural Policy Unit has been established within the Ministry, the Unit will become the coordinating structure on behalf of the Ministry and the Coordinator of the Cultural Strategy elaboration process will be the Head of the Cultural Policy Unit.

- Culture Policy Unit
 - Responsible for setting methodological guidelines for the strategy, processing the data and input from the sectors and researchers
 - Compiles together with the Strategy Coordination Group the draft culture strategy document to be discussed by the general public and the Ministry of Culture.
 - The Head of the Culture Policy Unit is the coordinator and the project manager for the Cultural Strategy elaboration process. He coordinates the work of the Culture Policy Unit and overviews the entire process of sub-sectorial and regional meetings.

- Inter-Ministerial Working Group on Culture
 - The Inter-Ministerial Working Group on Culture will be established to include representatives of other relevant ministries and authorities and to involve them into the culture strategy elaboration process. It will be a crucial tool to raise awareness on the role of culture on other areas and sectors of society. The Inter-Ministerial Working Group on Culture will continue to work regularly in the future to coordinate the activities of the different ministries in the field of culture.

- Strategy Coordination Group
 - The Strategy Coordination Group will collect input from culture policy/strategy researches and necessary data (studies, statistics, etc.) for the strategy formulation.
 - It assists the Culture Policy Unit in processing methodologically the input from the subsectors and regions necessary to prepare the draft version of the document.
 - Compiles together with the Cultural Policy Unit the draft culture strategy document to be discussed by the general public and the Ministry of Culture.

- International Consultant
 - Advices the ministry and the stakeholders on devising the process and structuring of the strategy document.
 - Proposes comparable international cultural policies and good practices from EU Member States as standards for reference.
 - Helps to facilitate some of the discussions with different stakeholders and conducting necessary workshops for the stakeholders
 - Any other tasks the Ministry of Culture and the Strategy Coordination Group will find necessary for the successful implementation of the roadmap

4. Structure of the Strategy

4.1. Aims for the document

Key aims for elaboration of the Georgian Culture Strategy will include, inter alia, the following:

- Bringing culture from the margins (only a matter for the ministry of culture and its departments) to the centre by showing the role that culture plays in many other areas of life and highlighting the need to get culture and creativity into the agenda of other ministries and stakeholders;
- Formulating an agreement for the role of culture between different levels of government, including national, regional and local authorities;
- Setting a long-term vision for culture and creativity for Georgia that highlights the potential that culture plays in developing the economy, strengthening identity and enhancing social cohesion;
- Agreeing on the rules of good cultural governance by establishing principles on how cultural policy decisions are being taken and formulated in transparent, inclusive and participatory manner;
- Identifying the short-term priorities and key activities to revive the cultural and creative sectors and unleash the potential for rebuilding a coherent society by suggesting concrete and necessary cultural policy reforms.

4.2. General structure

The general structure of the strategy will include among others, following parts:

Strategy part of the document:

1. Vision for culture and creativity in Georgia (long-term until 2025);
2. Situation analysis with a in-depth list of core problems (causes, not symptoms or effects) and main strengths (key enablers for development)
3. Aims and objectives for cultural and creative sectors in general (general guidelines/principles) and for specific subsectors (time span until 2025) together with key measures (medium-term).

Action Plan part of the document:

4. Short- and Medium term priorities (time span ca. 2-4 years);
5. Key activities together with responsible institutions, timeframe and budget (short-term for 1-2 years).

4.3. Cultural and creative sectors

According to the European Union definition, cultural and creative sectors (CCS) include all sectors whose activities are based on cultural values and/or artistic and creative expressions, whether these activities are market or non-market oriented and whatever the type of structure that carries them out. These activities include the creation, the production, the dissemination and the preservation of goods and services, which embody cultural, artistic or creative expressions, as well as related functions such as education, management or regulation. The cultural and creative sectors include in particular:

- Architecture
- Archives and libraries
- Artistic crafts
- Audiovisual (including film, video games and multimedia)
- Broadcasting (television and radio)
- Cultural heritage
- Design
- Literature and publishing
- Music
- Performing arts (including theatre, dance and circus)
- Visual arts

4.4. Key areas to be covered

Core areas:

- Creation, production, dissemination and protection/preservation;
- Content and infrastructure;
- Cultural institutions and role of non-governmental sector;
- Salaries and social guarantees;
- Cultural funding mechanisms;
- Legal framework (both cultural specific and general laws and regulations);
- Relationship between national, regional, local and private level culture;

In addition to general cultural issues, the key areas that the cultural strategy will address:

1. Cultural diversity and diversity of cultural expressions;
2. Access to culture (participation in culture, disadvantaged groups, remote areas, equal access, etc.);
3. Cultural education (both access to culture for children and young people and also higher education in culture);
4. Cultural and creative industries (mappings, awareness, entrepreneurship in culture, innovation and technology, creative incubators, capacity building, etc.);
5. Intellectual property rights, fight against piracy;
6. Access to finance and diversity of funding sources (private funding, European funding, cross-border funding, credit schemes, vouchers, investors, taxes, etc.);
7. Mainstreaming culture in other policy areas (cross-overs/spillovers), including culture and sustainable development, education, regional development and tourism, economy and innovation, country branding, social innovation, etc.;
8. Culture and urban regeneration and quality of living environment;
9. Digital culture (digitalization of cultural heritage, new technologies in culture);
10. Cultural and creative exports and internationalization, cultural diplomacy;
11. Good cultural governance (transparency, rule of law, participation, accountability, pluralism, equity (fairness), etc.).

